

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Angeles Lasa Garmendia

*Ordizia,
Gipuzkoa
(1923-2023)*

Aurkibidea

Biografia

Ordizian jaioa 1923an. Ama Oiangu baserrikoa eta aita Arranomendikoa zituen, biak Oiangu auzokoak. Angeles eta bere sei anai-arrebak kolean jaio ziren eta Urdaneta kolean eta Tximista kaleko Lizarazu-enean bizi izan ziren, denbora gehiena amaren jaiotetxean igarotzen bazuten ere. Oiangu baserria ezaguna da Fray Andres de Urdaneta bertan jaioa zelako eta baita bertako parke ezagunagatik ere. Eskola Nazionaletan ibili zen 13 urtera arte eta, ondoren, Donostian, jostun ikasketak egiten. Ordiziako Vicente Ruizen aritu zen lanean, bainugelako piezak egiten. Bere anaia Joseba eta ahizpa Rosariorekin batera egin zitzaion elkarrizketa.

Zintak

ORD-041

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Otegi, Aitziber
- **Data:** 2011-08-08
- **Iraupena:** 111 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Oruesagasti, Ainitze

Pasarteak

1. Oiangu baserria eta Andres Urdaneta

- **Erref:** ORD-041/002
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:04:27. **Bukatu:** 00:06:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

<p>Amaren jaiotetxeari, Oiangu baserriari, buruzko azalpenak. Etxe horretan jaio zen Andres Urdaneta apaiz eta kosmografoa. Garmendia familia erreterero gisa bizi izan zen baserri horretan; etxejabea Infantadoko Dukea zen. Administratzaileek Barretxe jauregian kobratzen zien errenta (dirua eta kapoi pareia) San Martin Egunean.</p>

2. Gari-lanak

- **Erref:** ORD-041/004
- **Iraupena:** 0:02:47. **Hasi:** 00:08:40. **Bukatu:** 00:11:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

<p>Hiru ahizpa zaharrenak Oiangu baserrira joan ohi ziren gari-lanetan laguntzera. Garia igitaiarekin ebaki eta gari-balak egiten ziren. Gero, garia eskuz jotzen zuten; nola egiten zuten azaltzen du. Garia jo ondoren, auzoko baserri bateko makinarekin garbitu egin behar izaten zen alea. Altamira baserriko gizon ibiltzen zen makinarekin, baserriz baserri. Garia garbitzeko makinak nola funtzionatzeko zuen kontatzen du. Behin garia aletutakoan, etxe sarreran zegoen kutxa handi batean jasotzen zen. Ogia ere gari artean gordetzen zuten.</p>

3. Eskolara joan aurretik, esnea partitzera

- **Erref:** ORD-041/006
- **Iraupena:** 0:02:21. **Hasi:** 00:13:03. **Bukatu:** 00:15:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

<p>Sei behi, idi-parea, txerriak eta astoa izaten zituzten baserrian. Behi-esnea saltzen zuten Ordizian. Eskolara joan aurretik egiten zuten esne partiketa. Marmitak astoan lotuta joaten ziren kalera. Astoak Asto Kalen lontzen zituzten, eta, gero, marmitekin ibiltzen ziren etxez etxe. Litro esneak erreala balio zuen.</p>

4. Umetatik baserrian lagundu behar

- **Erref:** ORD-041/008
- **Iraupena:** 0:00:26. **Hasi:** 00:16:58. **Bukatu:** 00:17:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

<p>Egunero joaten ziren baserriko lanetan laguntzera. Alaba zaharrenak ez ziren eskolara joaten baserrian lan asko zegoen garaian. Gazteenak, eskolatik ateratakoak joan ohi ziren.</p>

5. Eskola nazionala eta Hildalgoren partikularra

- **Erref:** ORD-041/010

- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:19:57. **Bukatu:** 00:21:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

<p>Eskolan non ibili ziren. Neskak eta mutilak aparte ikasten zuten. Irakasleak aipatzen dituzte. Ikasle asko ziren. Moja karmeldarren eskola ere bazen herrian, baina hura ordainpekoa zen. Joseba Hidalgo izenekin maisu batekin partikularrean. Partikularra ordaintzeko zer gorabehera izan zituen kontatzen du.</p>

6. Nesken eta mutilen heziketa

- **Erref:** ORD-041/011
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:21:42. **Bukatu:** 00:22:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

<p>Eskola garaiko oroitzapenak. Neska eta mutilen arteko aldea ikasketetan. Ez zuten elkarrekin ikasten. Lanbide-eskolan mutilak ziren gehiengoa.</p>

7. Aitaren igeltsero lanak

- **Erref:** ORD-041/013
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:25:03. **Bukatu:** 00:25:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:

<p>Aitak lantegian lan egiteaz gain, igeltsero lanak egiten zituen. Tximiniak garbitzen zituenean-eta, dirua eman beharrean patatarekin, zigiluekin... ordaintzen zioten batzuk.</p>

8. Umetako jolasak

- **Erref:** ORD-041/016
- **Iraupena:** 0:04:22. **Hasi:** 00:27:17. **Bukatu:** 00:31:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

<p>Umetako jolasak: txirunba, diabolarekin, kaniketan, "al bote", tabatan, "guardias y ladrones", sokasaltoan, ardogika pospolo-kaxa azalekin... Erdaraz

aritzen ziren jolasean. Auzoko neska-mutilak elkarrekin ibiltzen ziren jolasean.</p>

9. 'Cara al Sol' kantatu behar

- **Erref:** ORD-041/017
- **Iraupena:** 0:00:33. **Hasi:** 00:31:39. **Bukatu:** 00:32:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:

<p>Eskola nazionalean, sartu orduko 'Cara al Sol' kantatu behar izaten zuten: gero, ateratzerakoan, berriz kantatu behar izaten zuten.</p>

10. Kaleko jolasak

- **Erref:** ORD-041/018
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:32:12. **Bukatu:** 00:33:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

<p>Kalean jolas asko egiten zuten: izan ere, ez zen gaur adina trafiko ibiltzen. "La naranja" harrapaketa eta "kantineritazka" ibiltzen ziren: nola jolasten zuten azaltzen du.</p>

11. Txori-habi bila

- **Erref:** ORD-041/019
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:33:26. **Bukatu:** 00:34:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak
- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza

Laburpena:

<p>Jaietan, lau edo bost lagun txori-habi bila joaten ziren. Txoritan, tiragomarekin eta erreklamoan, nola ibiltzen ziren. Kardantxiloak (jilgero), kirrixkiletak (canario)... harrapatzen zituzten.</p>

12. Fruituak harrapatzen ibiliak

- **Erref:** ORD-041/020
- **Iraupena:** 0:03:03. **Hasi:** 00:34:40. **Bukatu:** 00:37:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:

<p>Umetako ibilerak. Gaztainak, sagarrak, mizpirak, hurrak... harrapatzen ibiltzen ziren. Basozainarekin, markesaren parkeko (Barrena parkeko) zaindariaekin eta udaltzaineekin izandako gorabeherak kontatzen dituzte.</p>

13. Garai bateko Ordizia

- **Erref:** ORD-041/021
- **Iraupena:** 0:04:02. **Hasi:** 00:37:43. **Bukatu:** 00:41:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:

<p>Garai bateko Ordizia nolakoa zen. Jende guztiak elkar ezagutzen zuen. Zer aldaketa izan diren herrian. Tximista kalea nolakoa zen; non bizi ziren. Iluntze partean, kaleetan ez zen argi askorik izaten: herriko mutilek ilunpetan neskak nola beldurtzen zituzten arbiekin, kalabazekin... Frontoian, plazan edota Tximista kalean jolasten zuten.</p>

14. Herriko denda eta tabernak

- **Erref:** ORD-041/022
- **Iraupena:** 0:03:12. **Hasi:** 00:41:45. **Bukatu:** 00:44:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak
- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:

<p>Herrian zer denda eta taberna zeuden. Denden izenak eta zer kaletan zeuden.</p>

15. Arrain-saltzaileak

- **Erref:** ORD-041/023
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:44:57. **Bukatu:** 00:46:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:

<p>Arrain-saltzaileak gurdi batekin ibiltzen ziren kalez kale. Ordiziako gizon bat motorrarekin ibiltzen zen inguruko herrietan (Zaldibia, Larraitz, Orendain...) arraina saltzen.</p>

16. Okinak

- **Erref:** ORD-041/024
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:46:07. **Bukatu:** 00:47:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

<p>Gerra ondorenean, ogi-saltzaile bat gurdiaekin ibiltzen zen kalez kalez "¡Panadero!" deika. Geroko okindegiak: Garin, Agirre, Esnaola...</p>

17. Barberuak eta ile-apaindegiak

- **Erref:** ORD-041/025
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 00:47:16. **Bukatu:** 00:48:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

<p>Barberuak (Beitia, Olea, Insausti...) eta ile-apaindegiak (Monika).</p>

18. Zapatariak

- **Erref:** ORD-041/026
- **Iraupena:** 0:00:24. **Hasi:** 00:48:39. **Bukatu:** 00:49:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Zapatagintza

Laburpena:

<p>Zapatariak: Justo eliza parean eta Alda Urdaneta kalean.</p>

19. Santa Maria kalean zazpi taberna

- **Erref:** ORD-041/027
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:49:03. **Bukatu:** 00:50:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Aisia » Taberna giroa » Sagardotegiak

Laburpena:

<p>Santa Maria kalean zazpi taberna zauden: Hidalgo, Gau-txori, Murua, Martinez, 'Navarro', 'El Tubo' eta 'La Anismadad'. Urdaneta kalean ere baziren taberna batzuk. Sagardotegiak.</p>

20. Banketxe, zinema eta lantegiak

- **Erref:** ORD-041/028
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:50:55. **Bukatu:** 00:52:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Banketxeak
- Aisia » Kultura » Zinema
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Goierriko lantegiak

Laburpena:

<p>Banco Guipuzcoano. Zinema: Etxezarreta. Lantegiak: CAF, Nadal cartonages, Apellaniz, Galarreta... Aroztegiak, karrozeriak, zerrategiak... aipatzen dituzte.</p>

21. Aguazilak eta gauzainak

- **Erref:** ORD-041/029
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:52:31. **Bukatu:** 00:54:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Udal langileak

Laburpena:

<p>Aguazilak eta gauzainak. Izenak aipatzen dituzte. Haien eginkizunak zein ziren. Aguzilak jotzen zuen bandoa herrian; danborra jo, herritarrei dei egin eta parte ematen zuen.</p>

22. Medikua, emagina eta praktikantea

- **Erref:** ORD-041/031
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 00:55:03. **Bukatu:** 00:56:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak

Laburpena:

<p>Bi mediku ezagutu dituzte herrian: Don Juan eta Don Felix. Norbait gaixotuz gero, medikua joaten zen etxera. Luzi Zaldua zen herriko emagina. Praktikantea nor zen.</p>

23. Soldaduak Ordizian

- **Erref:** ORD-041/033
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:56:37. **Bukatu:** 00:59:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

<p>Gerra hasi zeneko oroitzapenak. Garai hartan, Angeles neskame zegoen izebaren 'La Amistad' tabernen (eliza ondoan). Lagun baten etxean zegoen soldaduak, kamioietan, herrian sartu zirenean. Taberna aurrean metralladoreak jarri zituztenean, taberna itxi eta Oiangu baserrira joan ziren. Oiangu zeudela, nafarrak sartu ziren Lazkao aldetik. Itsasondoko baserri batetik kanoikadak botatzen zituzten Oiangu aldera. Gauzka horrela, Angeles eta ahizpa zaharrena Oiangu Txikira joan ziren aitona eta osabarekin.</p>

24. Gerrako atxilotuak eta fusilatuak

- **Erref:** ORD-041/034
- **Iraupena:** 0:04:53. **Hasi:** 00:59:26. **Bukatu:** 01:04:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak

Laburpena:

<p>Gerra hasi zenean, hainbatek ihes egin zuen herritik. Sasoi hartan, Angeles 'La Amistad' tabernan neskame aritzen zen. Zinema zegoen tokian, kartzela jarri zuten: herriko eta inguruetako atxilotuak bertan sartzen zituzten. Angeles jana ematera joaten zen atxilotuei kartzelara. Gerra denborako atxilotu eta fusilatuak. Fusilatutako senide eta herritar batzuei buruzko azalpenak: Ataunen, Etxarrin, Urban... hil zituzten.</p>

25. Gerraren eragina

- **Erref:** ORD-041/035
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 01:04:19. **Bukatu:** 01:05:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

<p>Zinema zegoen tokian, kartzela jarri zuten. Militarrek eskolako eraikinean egon ziren. Militarrek lerrokatzen ari zirela soldadu bati tiroak ihes egin ziola gogoratzen du. Soldaduak Araman ere egon ziren.</p>

26. Gerra denboko beldur-giroa

- **Erref:** ORD-041/036
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 01:05:41. **Bukatu:** 01:07:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

<p>Gerra denborako giroa. Beldurra: ez zen ezer galdetzen, ez zen azalpenik ematen. Soldaduak Angeles neskame zegoen tabernara joaten ziren. Soldaduei buruzko kontuak.</p>

27. Goserik ez

- **Erref:** ORD-041/037
- **Iraupena:** 0:00:35. **Hasi:** 01:07:09. **Bukatu:** 01:07:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

<p>Gerra denboran ez zuten goserik pasa. Baserrian ez zen jatekorik falta izaten: babarruna, patata, taloa... zerbait izaten zen beti.</p>

28. Artoa errotan ehotzera

- **Erref:** ORD-041/038
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 01:07:44. **Bukatu:** 01:08:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Errota
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak

Laburpena:

<p>Rosario neskatala zela, artoa ehotzera joaten zen errotara. Bizikletaz egiten zuen joan-etorria. Ibasko eta Zaldibiako errotetara joan ohi zen.</p>

29. Etxeko bizikleta

- **Erref:** ORD-041/039
- **Iraupena:** 0:00:42. **Hasi:** 01:08:46. **Bukatu:** 01:09:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak

Laburpena:

<p>Bizikleta bakarra zegoen etxean. Anai-arreba gazteenek erabiltzen zuten, eta zaharrenak beti inbidiatan izaten ziren. Bizikleta Orbea markakoa zen. Rosariok dio "mutilentzako bizikleta" zela zeukan formagatik.</p>

30. Oianguko bidea

- **Erref:** ORD-041/040
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 01:09:28. **Bukatu:** 01:10:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

<p>Oianguko bidea noiz egin zuten. Obra-hondakinekin egin zen bidea, auzolanean. Obra-hondakinen artetik txatarra biltzen aritzen zen Angeles; gero, saltzeko.</p>

31. Jatekoa

- **Erref:** ORD-041/042
- **Iraupena:** 0:01:49. **Hasi:** 01:12:08. **Bukatu:** 01:13:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

<p>Bakoitzak bere plateretik jaten zuen. Morokila, denek eltze batetik. Bazkalordurako: babarrunak. Afaritarako: aza patatekin edo porru-patatak. Postrerako: Josebak mendian harrapatutako sagarrak edo gaztainak. Igandetan: garbantzuak edo oiloa saltsan.</p>

32. Garbitasun pertsonala

- **Erref:** ORD-041/043
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 01:13:57. **Bukatu:** 01:15:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala

Laburpena:

<p>Etxean ura eta argia zituzten. Ura nola berotzen zuten. Zapatuetan, etxeko emakumeak sukaldean garbitzen ziren barrinoin batean. Ez ziren mutilen aurrean garbitzen. Nesken eta mutilen arteko desberdintasunak.</p>

33. Lagun asko etxean

- **Erref:** ORD-041/044
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 01:15:47. **Bukatu:** 01:17:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

<p>Etxea nolakoa zen. Lagun asko ziren etxean: normalean, binaka egiten zuten lo. Angeles gurasoen etxera ezkondu zen: garai hartan ohitura zen. Eguberritan, senide asko biltzen ziren etxean.</p>

34. Emandako arroparekin

- **Erref:** ORD-041/045
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 01:17:38. **Bukatu:** 01:18:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

<p>Rosario mandataria lanetan ibiltzen zen herriko aberats batzuentzat. Trukean, arropa asko ematen zioten. Angelesek arropa horiek konpondu, eta etxeko guztientzat izaten zen arropa.</p>

35. Mantekin egindako trajeak

- **Erref:** ORD-041/046
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 01:18:39. **Bukatu:** 01:19:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

<p>Gerra garaian, nafarrak Oiangura sartu ziren, baina, kontraeraso bat tarteko, atzera bueltatu behar izan zuten. Ihesaldian, soldaduek mantak utzi zituzten mendian. Angeles-eta mendira joan eta mantak jaso zituzten. Gero, manta horiek beltzez tindatu eta ahizpa zaharrenaren ezkontzarako trajeak egiteko erabili zituzten.</p>

36. Arropa eta oinetakoak

- **Erref:** ORD-041/047
- **Iraupena:** 0:03:08. **Hasi:** 01:19:53. **Bukatu:** 01:23:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

<p>Nesken lehengo janzkera: gonak, soineak, blusak... Rosariok galtzak jantzita agertzen den argazki bat aipatzen du: garai hartan, ez zen ohikoa emakumeak galtzak jantzita ibiltzea. Aitaren eta osabaren galtzekin anaientzako galtza motzak egiten zituen Angelesek. Oinetakoak: Borceries markako larruzko botak, zolan iltzeak izaten zituzten. Apretak zuritzeko eta gehiago irauteko trikimailuak. Baserriko lanetan zebiltzanean buruan zapia eta txapel handi bat jartzen zuten eguzkitik babesteko.</p>

37. Joskintza

- **Erref:** ORD-041/048
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 01:23:01. **Bukatu:** 01:24:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Sastreak, jostunak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

<p>Etxean egindako arropa erabiltzen zuten. Josten non ikasi zuten: Angeles, aurrena, jostun batekin ibili zen ikasten, eta, gero, posta-truke bidezko

ikastaroa egin zuen (Academia CCC); Rosario, berriz, Urdaneta kaleko Gorgo Calvo sastrean aritu zen.

38. Ruiz lantegian eta "Korsetera"rekin ibilia

- **Erref:** ORD-041/049
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 01:24:40. **Bukatu:** 01:26:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Goierriko lantegiak
- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:

Lau urte egin zituen 'La Amistad' tabernan neskame. Ordiziako Bicente Ruizen lantegian aritu zen beste lau urtez, bainu-gelako piezak egiten. Ruizenean lanean zebilela, jostun batengana joaten zen josten ikastera, eta, asteen hiru egunetan, azoketan ibiltzen zen Felisa Garmendia "Korsetera"ren saltzaile laguntzaile moduan. Zenbat irabazten zuen aipatzen du.

39. Asteburuan, zinera eta dantzara

- **Erref:** ORD-041/051
- **Iraupena:** 0:02:39. **Hasi:** 01:27:48. **Bukatu:** 01:30:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Zinema
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Asteburuan, zinera joaten ziren. Pelikulak katalogatzeko moduak: hiru erronbokoa, bi erronbokoa... Ilandetan, musika-bandak jotzen zuen plazan. Ordiziako dantzaldia bukatzen zenean, Beasaina joaten ziren korrika han beranduago amaitzen baitzen. Dantza lotuan egitea libre zen.

40. Santa Ana festak

- **Erref:** ORD-041/053
- **Iraupena:** 0:02:48. **Hasi:** 01:31:46. **Bukatu:** 01:34:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

Garai bateko Santa Ana festak nolakoa ziren. Santa Anaren irudia erretzen zen plazan. Kalejirak egiten zen Lizarrako musika-bandaren atzetik. Danborrada eta "matutina" ere egiten ziren. Herriko kuadrillek egiten zituzten karrozak.

41. Oianguko festa

- **Erref:** ORD-041/055

- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 01:35:37. **Bukatu:** 01:37:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:

<p>San Inazio Egunean egiten zen Oiangu festa. Gerra aurretik hasi zen festa hori ospatzen: Hiru hamarreko elkartekoek antolatu zen aurrenekoz. Bazkaria eta erromeria izaten ziren.</p>

42. Garai bateko Oiangu

- **Erref:** ORD-041/057
- **Iraupena:** 0:00:31. **Hasi:** 01:38:44. **Bukatu:** 01:39:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

<p>Garai bateko Oiangu nolakoa zen. Belardiak eta soroak ziren nagusi. Lehen, bi baserri zeuden: Oiangu Handi eta Oiangu Txiki.</p>

43. Herriko baserriak

- **Erref:** ORD-041/058
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 01:39:15. **Bukatu:** 01:40:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

<p>Hainbat baserri aipatzen ditu: Bustuntza, Intxausti, Geresta, Zabale, Upabi, Agarre, Potxo, Granjakoa, Majori, Alkarte...</p>

44. Ordizia eta Beasain arteko pikea

- **Erref:** ORD-041/060
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 01:40:45. **Bukatu:** 01:42:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Aisia » Kirola » Futbola

Laburpena:

<p>Lehen pike handia zegoen bi herrien artean, futbola tarteko zela. Elkarri kantuak ateratzen zizkien.</p>

45. Oiangu bidean norbait agertu...

- **Erref:** ORD-041/063
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 01:44:53. **Bukatu:** 01:46:16

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

<p>Esneta Ordiziatik Oiangura zihoazela, bidean gizon bat izara batekin atera zitzaieneko kontuak. Gauetan, afal ondoren, gurasoak eta hiru alaba zaharrenak Oiangura joaten ziren arto-zuritza. Bidean, beti norbait ateratzen omen zen: beldurra pasatzen zuten. Artoa zuritu, gaztainak jan eta etxera bueltatzen ziren farola hartuta.</p>

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-03

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com